

La Arhivele statului din București se află o bogată corespondență între Divan, Marea Vistierie și Ocîrmuiuri referitoare la trecerea bulgarilor slivneni dincoace de Dunăre în vara anului 1830, precum și la consecințele sociale, economice și politice ale emigrației, care într-adevăr a luat atunci proporții de masă¹.

Organizarea și aprovisionarea punctelor de trecere, înființarea carantinelor, prezența trimișilor Vistieriei și ai județelor, evidența nominală a tuturor celor ce trec, precum și a direcțiilor spre care grupurile se îndreaptă, sunt numai cîteva din importantele măsuri luate în vederea primirii și așezării refugiaților în cît mai bune condiții. Dar, folosirea integrală a tuturor acestor posibilități organizatorice rămînea, în condițiile administrației ruse dintre 1828 și 1834, în mare măsură și la înțelegerea lor².

Ocîrmuirea județului Buzău a ales atunci « dintre boieri pe cei socotiți mai destoinici pentru această slujbă »³, trimișind la schela Brăilei pe Manolache Mehtupciu⁴, la Piua Pietrii pe Hristache sin State postelnic în Gura Nișcov și pe Dragomir sin Grigorie Bilboie din Macovei⁵, numai la Călărași județul n-a avut pe nimeni.

Cei mai mulți slivneni sosiți la Buzău sunt dintre cei care trec Dunărea pe la Piua Pietrii. Trei familii, avînd 20 de suflete, ajung « după a lor cerere » la Buzău, în ziua de 4 iunie 1830, însoțite de un cinovnic⁶; alte 66 de familii, cu 445 de suflete, vin în aceeași lună, tot « după a lor cerere », dar formulind rezerva « de nu le va plăcea locul, să meargă îngă București pe moșia lui Ștefanică Hagi Moscu », însoțite de ambii cinovnici⁷. Prin Brăila vin singure, în grupuri mici, 36 de familii avînd 168 de suflete și 18 vite⁸. În satul Făurei, pendinte atunci de județul Buzău, s-au oprit 40 de familii⁹.

Din acte, se vede însă că numărul slivnenilor acinuiați îngă Buzău în lunile mai și iunie 1830 a fost cu mult mai mare. Astfel, în catastihul celor sosiți aici pînă la 8 iunie 1830 se află înregistrate 103 familii (624 de suflete)¹⁰; la 23 ale aceleiași luni, numărul se ridică la 164 de familii (947 de suflete)¹¹, pentru ca în catagrafia nedată, dar, după locul pe care-l ocupă în dosar, întocmită în mod sigur în anul următor, 1831, să se constate că îngă orașul Buzău rămăseseră 107 familii de slivneni¹².

Raportul Ocîrmuirii Buzău către Divan, din 8 iunie 1830, referindu-se la frâmintările care agitau masa refugiaților, aduce clarificări prețioase cu privire la « statornicirea lor », subliniind interesul delegaților (aleși dintre ciorbagii)

¹ Arh. st. Buc., *Visteria*, dos. 162/1830 și 5 725/1843; Vezi Const. N. Velichini, *Emigrarea bulgarilor din Sliven în Tara Românească în anul 1830*, în Rsl, X, București, 1864, p. 289—314.

² 26 de familii, ieșite din carantina Brăilei la 26 mai 1830, « voind a se trage spre Buzău », nu acceptă însoțirea lui Mehtupciu, se jeliuie comandanțului rus din oraș de la care obține un soldat, spre a-i scoate din ținutul Brăilei, « ca să fie slobode a se duce singure acolo, unde le va plăcea să se așeze » (Arh. st. Buc., *Visteria*, dos. 162/1830, f. 89).

³ *Ibidem*, f. 70.

⁴ *Ibidem*, f. 89.

⁵ *Ibidem*, f. 183.

⁶ *Ibidem*, f. 481 și 582.

⁷ *Ibidem*, f. 583.

⁸ *Ibidem*, f. 483, 804, 805, 806 și 808.

⁹ *Ibidem*, f. 944.

¹⁰ *Ibidem*, dos. 162/1830, f. 166—167.

¹¹ *Ibidem*, f. 234—238; c.f. C. N. Velichini, *Emigrarea bulgarilor din Sliven...*, p. 301.

¹² *Ibidem*, f. 943—944.